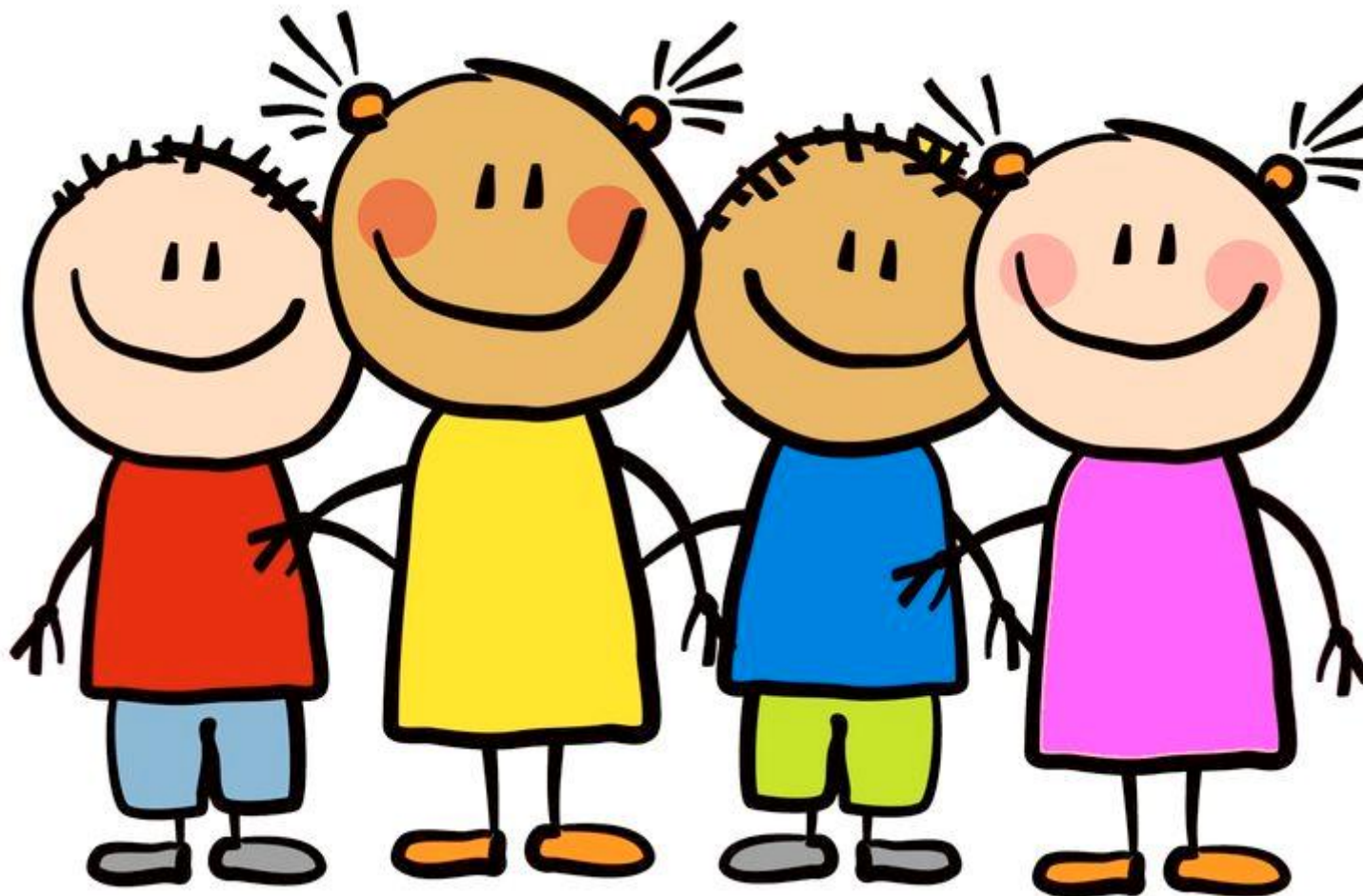

Den Styrkede Pædagogiske Læreplan 2022 og 2023 for dagtilbuddet Stjernen i Hillerød Kommune

HILLERØD
KOMMUNE

Vores arbejde med læreplanen i Stjernen

Stjernen er et nyt børnehus med børn fra 0-6 år. Vi er normeret til 32 børn fordelt på to stuer Merkur der er vores vuggestuegruppe og Jupiter der er vores børnehavegruppe. Indenfor har vi forskellige læringsmiljøer og en skøn grøn og nyrenoveret legeplads udenfor.

Vi har til huse i bygning K på Kornmarksskolen i Skævinge. Vi deler hus med Klub Maxi og ungdomsklubben i en L-formet bygning. Og vi ser frem til et berigende samarbejde med HFO og skole.

Vi åbnede 1 marts 2022. Vores læreplan vil bære præg af at være under udarbejdelse og forandre sig som vi bliver klogere på hinanden. Vi har i 2022 vægtet højt at få en fælles pædagogisk retning og en fælles forståelse for de værdier vi lægger vægt på når vi møder børn, forældre og samarbejdspartner. Derfor er de blå blade i blomsten beskrevet fyldestgørende. I Stjernen tænker vi vores læreplan som et arbejdsredskab, der skal være med til at afspejle vores praksis. Vi vil derfor løbende arbejde med at fylde den ud og i 2023 vil vi have fokus på de røde blade.

Vi samarbejder med sundhedsplejerske, psykolog, logopæd og ergoterapeut, som alle har deres gang i Stjernen. Vores samarbejde ligger både i møder omkring individuelle børn samt i Fremskudt rådgivning og Ledelsesstyret supervision. Ved Fremskudt rådgivning deltager daglig leder, sundhedsplejerske, psykolog, logopæd og familierådgiver. Her har medarbejderne mulighed for at bringe relevante emner eller bekymringer op, for herved at få forskellige faglige perspektiver inddraget og eventuelt og i fællesskab lægge en handleplan. Ved den Ledelsestyret supervision kan stuens personale søge anonymsparring hos psykologen om problematikker, der fylder på stuen.

Hvordan vi vil arbejde

I Stjernen arbejder vi ud fra en anerkendende og narrativ pædagogisk tankegang. Vi møder det enkelte barn og den enkelte familie åben og nysgerrig. Vi tænker at alle er ligeværdige og har ret til at blive mødt med respekt. Vi skaber plads og rum til at det enkelte barn kan udvikle sig selv og sine kompetencer i samspil med andre.

Vi ser det enkelte barn og familie ud fra et ressourceperspektiv, med en tanke om at alle har ressourcer og med fokus på, hvordan vi får udviklet barnets ressourcer bedst muligt.

De temaer og elementer vi har udvalgt

Da Stjernen er et forholdsvis nyt dagtilbud vil arbejdet med at få implementeret de blå blade af det pædagogiske grundlag fortsat være i fokus, så hele personalegruppen vil opleve ejerskab for Stjernens styrkede læreplan. Vi vil i det pædagogiske arbejde have fokus på at inddrage temaerne fra de røde blade i læringsblomsten. På personalemøder vil der være tid til at arbejde både med de røde og de blå blade.

Derudover vil vi sideløbende arbejde på, at få skabt en udbytterig evalueringskultur, hvor vi får mulighed for at vurdere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vores første skridt i arbejdet med evalueringskultur

Vi vil arbejde med evaluering i to spor. Vi tænker evaluering ind i vores daglige praksis samt en mere undersøgende og systematisk tilgang.

Den løbende evaluering gør vi ved at arbejde med:

”Den stående evaluering” Hvor personalet i løbet af dagligdagen søger sparring hos hinanden og afstemmer om der skal ændres på praksis. Her er mulighed for at kunne være nysgerrig på hinandens praksis og hurtig kunne justeres eller blive bekræftet i at man er på rette vej.

Den planlagte og strukturerede evaluering gør vi ved:

I 2022 at gå på opdagelse i vores egen praksis og arbejde med pædagogiske modeller med fokus på det pædagogiske arbejde vi sætter i gang i løbet af dagen. Vi vil på personalemøde evaluere vores praksis ved hjælp af det reflekterende team. For herved at blive inspireret og få synliggjort hvad vi i forvejen gør godt.

I 2023 har vi valgt at have et øget fokus på børneperspektivet samt børnefællesskaber. Vi vil arbejde med børneinterview, observationer af vuggestuebørn og praksisfortællinger med udgangspunkt i læreplanstemaer som vores primære evalueringsform. Vi vil inddrage forældre og dagtilbudsrådet i vores evalueringsproces.

Vi vil arbejde ud fra følgende evalueringsspørgsmål:

Vores evalueringsspørgsmål

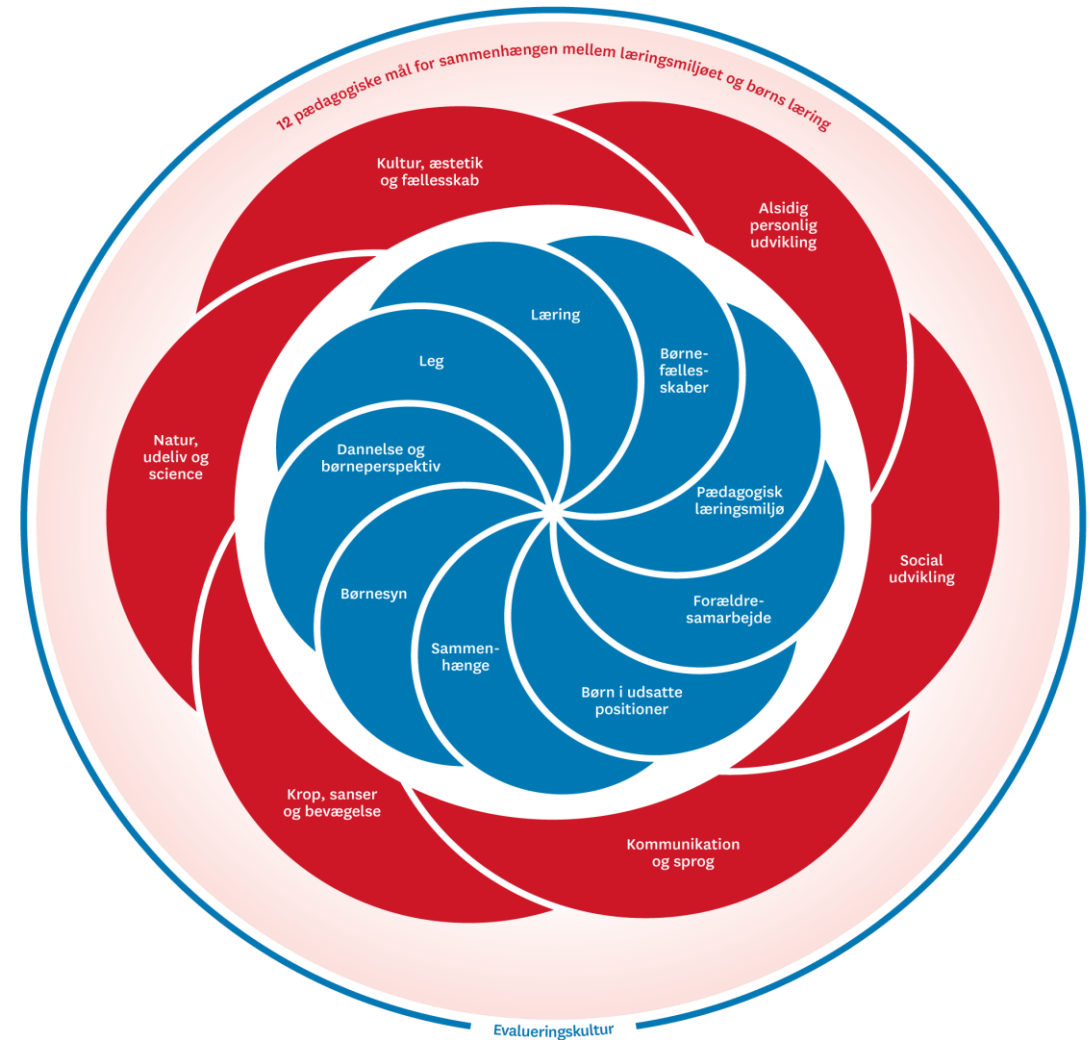
Nedenstående er evalueringsspørgsmål som danner grundlaget for vores arbejde med evalueringskultur i 2022 og 2023

1. Spørgsmål relateret til børneperspektiv-Hvordan ser vi barnet få noget ud af vores læringsmiljø? Hvad viser barnet?
2. Spørgsmål relateret til børnefællesskaber- Hvordan kan vi se at der er et fælleskab? Hvordan sikre vi at det enkelte barn er forankret i et fælleskab?
3. Spørgsmål til vores praksis- Hvad kan vi se virker og hvordan justere vi vores praksis hvis den ikke virker?
4. Hvordan fastholder og udvikler vi kvaliteten i vores læringsmiljøer?

Det pædagogiske grundlag

I Stjernen arbejder vi science didaktiks i vores faglige arbejde med Den ny styrkede læreplan. Børn er af natur nysgerrige, de undrer sig og stiller en masse spørgsmål. Det er netop det, der er i spil, når vi arbejder med en science-tilgang. Børn møder løbende ting, som de undres over. Noget af dette er indlejret i hverdagslivet, men andre gange er det de voksne, der i deres pædagogiske planlægning har sørget for, at børnene møder ting, de kan være nysgerrige omkring og undres over i fællesskab. Vi arbejder ud fra denne nedenstående didaktiske ramme, når vi planlægger vores pædagogiske arbejde.

DEN DIDAKTISKE RAMME FOR DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

Hvert barn er et unikt individ, som har værdi i sig selv. Barnelivet har på samme måde værdi i sig selv og er ikke udelukkende en forberedelse til voksenlivet. Børn er generelt kompetente og selvstændige og dette skal understøttes i institutionen. Vi ser børnene som aktive medspillere i deres eget liv og de yder væsentlige og vigtige bidrag til eget liv og udvikling, som vi voksne understøtter og opmuntrer. Vi oplever børn som initiativrige, kommunikerende og virkelystne og med en egen mening, som skal høres og inddrages i børnenes liv i institutionen. Institutionen skal medvirke til at understøtte børnenes udvikling af selvstændighed og give dem en oplevelse af medbestemmelse. Vi inddrager børnene i demokratiske processer evt. ved børnemøder og ved samling. Derved får børnene en oplevelse af at vi lytter til dem og at de herved får indflydelse på eget liv, få styrket egen selvfølelse og selvopfattelse og det er med til at skabe et godt fundament for, at det enkelte barn får mod til at åbne sig mod verden. Fx lytter vi til de ønsker der kommer i forhold til frokost, der var et ønske om tomatsuppe og så sørgede vi for at det kom på menuen ugen efter. Ligeledes lytter vi til hvilke aktiviteter der ønskes ofte er der mulighed for at indfri de ønsker.

Ingen børn er ens og alle børn udvikler sig ikke i samme takt og tempo, vi er opmærksom på hvor det enkelte barns zone for nærmeste udvikling er og går gerne i dialog med forældre og kolleger for at få et godt kendskab til barnet. Det pædagogiske personale arbejder derfor med at understøtte og sikre tid og rum til denne forskellighed i børnegruppen.

Vi er som voksne oprigtige og lyttende i samspillet med børnene og er optaget af, hvad børnene siger. Det er de voksnes ansvar at være opmærksom på hvad der sker i børnegruppen og hos det enkelte barn, både det verbale og nonverbale. For herved at handle ud fra det. Vi møder det enkelte barn med tillid og en positiv forventning til barnets intentioner.

Dannelse er defineret ved den dybere form for læring, der forankres i barnets personlighed og som er udgangspunktet for barnets deltagelse og handlen i verden.

Legen og barnets aktive væren er sammen med dets sociale udvikling barnets grundlæggende udgangspunkt for identitetsdannelse. Derfor tilbyder vi barnet mange og alsidige oplevelser og fællesskaber, som medvirker til, at barnet udvikler et billede af sig selv, hvem er jeg? Dannelse sker i fællesskaber, hvor barnet har mulighed for at deltage i dialoger og afprøve sit standpunkt. Hvordan er spillereglerne for at omgås andre? Barnet får mulighed for både at lære noget om sig selv og for at lære noget om andre. I samspillet med andre børn og voksne bliver man opmærksom på forskelligheder og ligheder. Samt at det er okay ikke at være ens. I denne proces spiller vi voksne en vigtig rolle i at være gode forbilleder og være rummende og omfavne forskellighed. Både børn og voksen kan spille hinanden gode ved at give plads og være nysgerrig på hinanden. Hvis der er opstået en uenighed mellem to børn forsøger vi at give begge børn mulighed for at fortælle om deres oplevelse af situationen, herved får de en oplevelse af at vi lytter til dem, så må vi voksne lave en vurdering og forhåbentlig finde en løsning så uenigheden bliver løst. Fx hvis to børn gerne vil lege med den samme skovl i sandkassen, kan vi opfordre til at de finder én til skovl og hjælpe med at hente den.

Vi voksne er inviterende og lyttende og undersøgende i relationen til barnet. Den voksen inviterer til og indgår i ligeværdige relationer og dialoger med barnet ved at sætte sig i barnets sted og se med barnet. Vi voksne bestræber os på at være oprigtig nysgerrig i forhold til barnet, anbringe sig 1 til 1 med barnet og tilsigter at forstå barnets

intentioner og perspektiv. Dette skal danne baggrund for barnets mulighed for at få indflydelse på livet i institutionen og være aktivt deltagende.

Fx ved måltidet og samling snakker vi om det der optager børnene. Vi griber det der kommer og udfolder et emne. Hvis nu vi taler om at vi får makrel til frokost, kan vi tale om at det er en fisk og at den lever i havet. Måske vi finder et billede af makrellen. Det kan også være vi når rundt om emnet gode venner, så snakker vi om hvordan man kan være en god ven. Eller også taler vi om følelser med børnene, hvordan man ser ud når man er glad og hvordan man har det inden i når man smiler. Eller hvis man er meget sur kan man komme til at gøre ting man ikke helt kan forklare bagefter. Så prøver vi sammen med børnene at folde følelserne lidt ud både ved at snakke om dem, læse om dem og vise hinanden hvordan man kan have det inden i kroppen. Det kan for børnene give en oplevelse af at det er ok at være ked af det, sur eller glad. Og give dem en forståelse for hvordan de følelser kan komme til udtryk.

Børnefællesskaber

Alle børn har ret til at indgå i fællesskaber i Stjernen. Fællesskaberne er rammen, hvori afgørende relationer barn-barn og barn-voksen imellem udvikles og gror. Både børn og voksne er fælles om at skabe det sociale rum, som børnene skal udvikle sig i. Med disse rammer for øje skabes gode muligheder for at venskaber kan vokse blandt børn. Personalet sørger for at give plads til leg i mindre grupper og leg i større grupper.

De voksne skaber rammerne og igangsætter aktiviteter, hvor alle børn får lige forudsætninger for deltagelsesmuligheder. Fx hvis vi laver en sæbebobleleg er det måske ikke alle der kan puste bobler endnu, men alle får mulighed for det og sammen kan vi finde måder at lave bobler på uden at skulle puste. Vi er opmærksomme på at skabe plads til både aktiviteter i mindre grupper og aktiviteter for hele stuen eller hele huset.

De voksne arbejder nysgerrigt i processen ved hele tiden at være bevidst om egen rolle i fællesskabet for at se hvad det udvikler sig til. Vi arbejder science didaktisk og er bevidste om hvordan vi skal positionere os enten ved at gå foran og være den styrende og rammesættende voksen i aktiviteten. Eller være ved siden af i aktiviteten og guide og anvise hvis der opstår behov for det. Eller bag ved barnet og børnegruppen for her at være tilgængelig, hvis behovet opstår, men ellers beror det den voksne at vurdere om der er brug for hjælp.

Personalet vurderer fra gang til gang, hvilken positionering der giver bedst mening i den enkelte situation og aktivitet.

Leg

Legen har værdi i sig selv og vil være en gennemgående del af Stjernes hverdag. Legen er med til at danne grundlag for barnets sociale og personlige læring og udvikling. Ydermere er legen med til at udvikle fantasi og sprog. Børn leger ikke for at udvikle sig og lære, men de udvikler sig og lærer, når de leger. Legen kan derfor nogle gange kalde på at blive rammesat, hvor personalet må være en aktiv deltager og guide og støtte for at alle børn kan være med og legen herved kan udvikle sig positivt for alle børn. Men der skal også være plads til at børnene kan lege impulsivt uden for meget voksen styring. Det beror på personalet at lave en faglig vurdering af, hvad der er behov for i den givne situation. Fx hvis vi er på legepladsen og laver en aktivitet og der er nogen, der leger i sandkassen kan vi spørge om de vil være med, men det er ok hvis de heller vil fortsætte deres egen leg. Andre gange må legen afbrydes hvis den aktivitet der skal laves er tænkt til at alle skal deltage.

Læring

Med indførelsen af den nye styrkede læreplaner, er der kommet et øget fokus på at læring er noget, der sker over hele dagen og på at læring finder sted i alle situationer og aktiviteter barnet deltager i.

I Stjernen ser vi læring ske på flere forskellige områder. Hvert område skaber grobund for det enkelte barns læring, hvad enten det deltager i hverdagsrutiner som f.eks. borddækning eller med til at ordne vasketøj. Eller deltager i planlagte pædagogiske aktiviteter eller øver sig i at blive mere selvhjulpne. Der er læring af forskellig karakter gennem hele dagen i Stjernen. Når vi arbejder med selvhjulpne giver vi børnene mulighed for selv at tage tøj af og på, hjælpe til ved bleskift og ved spising. Vi forsøger at indrette vores dagligdag så der er tid til at vægte at børnene selv får lov. Fx når vi spiser frokost smører børnene rugbrød og vælger pålæg fra pålægsskålen. Børnene kan være voksenhjælper og hente madvogn og dække bordene. Vi oplever børnene bliver glade og stolte når de lykkes med det de får mulighed for at prøve. Det er det vi tænker hverdagspædagogik blandt andet kan give mulighed for, at styrke det enkelte barn i mestring af eget liv. Ved de pædagogiske aktiviteter vi laver med børnene sker der også en læring. Ved nogen aktiviteter har personalet på forhånd reflekteret over hvilken læring der kan opstå og planlagt et pædagogisk forløb. Andre gange griber børns ideer og i fællesskab med børnene udvikler aktiviteten sig og så er det først bagefter vi reflekterer over hvilken læring der mon var her. Fx ved en leg med Lego, bondegårdsdyr eller køkken leg her kan børn og voksne i fællesskab udvikle legen.

Pædagogisk læringsmiljø

I Stjernen vil vi have et vedvarende fokus på at indrette institutionen således, at den bedst muligt understøtter alle børns trivsel, udvikling, leg og læring. Vi er så privilegeret at vores rum er indrettet med hjælp af Susanne Staffelt, der indretter rum ud fra en tanke om zoner, der skaber synlige læringsmiljøer, der skal inspirere til forskellige typer af aktiviteter. En stille-zone, der giver plads og rum til rolig leg og fordybelse. Her indbydes til at kigge i bøger eller sidde

i ro. En bevægelses-zone, der giver plads til den lidt mere kropslige udfoldelse og indbyder til den mere vilde og fysiske leg. Den tredje zone er forskellige legemiljøer, der vil være tydelig for børnene hvad disse indbyder til f.eks. billeg, leg med bondegårdsdyr, konstruktionsleg eller rolleleg i dukkekrog. Den fjerde og sidste zone er vokseninitierede aktiviteter, det kunne være ved bordene eller når de voksne benytter rammerne til at styre de pædagogiske læringsmiljøer.

Som beskrevet tidligere er Science didaktikken grundlaget for vores arbejde og vi "går og ser" med børnene og indretter dagtilbuddet løbende, så det i videst muligt omfang fungerer optimalt for alle børn.

Samarbejde med forældre om børns læring

Stjernen vægter et åbent og trygt forældresamarbejde. Vi arbejder ud fra tesen om at forældrene kender deres barn bedst og har den største viden om barnets færdigheder, udvikling og tanker for barnets trivsel. Vi vil gerne være med til at bygge videre på færdigheder og trivsel i et tæt samarbejde med forældrene. Derfor bestræber vi os på at skabe en god og åben dialog ved daglige snakke f. eks. ved aflevering og afhentning samt via Aula.

Vi vil invitere til trivselssamtale efter en opstart for her at være i dialog om hvordan opstarten har været og sætte ord på vores oplevelse af barnets trivsel, set ud fra et pædagogisk perspektiv. Ydermere er vi opmærksom på om der vil være behov for en tæt løbende dialog i en periode.

Inden skolestart vil der være en afsluttende samtale hvor der blandt andet vil blive talt om overlevering til skole og skolestart.

Børn i udsatte positioner

Alle børn kan være i udsatte positioner i mere eller mindre grad over dagen, i kortere eller længere tid og i forskellige sociale kontekster. F.eks. et barn hvis forældre skal skilles, kan være i udsat position. Hvis bedste venen holder fri, kan barnet være i udsat position.

Det kunne fx. være at vi laver mindre legegrupper for at inkludere et barn, der har svært ved at komme ind i et legefællesskab. Eller et barn der har svært ved at deltage i en pædagogisk aktivitet, kun deltager i det omfang det kan rumme.

I Stjernen kigger vi på det enkelte barn og vurderer hvad det har brug for. Vi bruger kollegialsparring og drager relevante fagpersoner ind, hvis nødvendigt.

Sammenhæng til børnehaveklassen, overgangsarbejdet internt i Stjernen og modtagelse af børn udefra

I løbet af 2022 vil vi etablere et godt overgangsarbejde til skolen samt HFO'en og koble os på det gode samarbejde der i forvejen er med de andre dagtilbud i Skævinge og Kornmarksskolen. Vi vil deltage i overgangsarbejdet og prioritere det højt i foråret. Der vil blive arbejdet ud fra en plan for besøgsdage, der giver plads til at vi kan besøge HFO'en og bruge deres lokaler og personalet kommer på besøg hos os. På den måde kan de kommende skolebørn få et kendskab til det nye med sine venner og kendte voksne. Disse besøgsdage er også med de andre daginstitutioner i Skævinge så vores børn får mulighed for at få nye venner inden de starter i tidlig HFO til maj. Ved start i HFO forsøger vi at

skemalægge så der er en fra personalet, der deltager i HFO de første dage, igen med fokus på at lette overgangen og skabe tryghed.

Ved modtagelse af nye børn fra andre institutioner vil vi rigtig gerne hilse på inden opstart. Vi vægter en god indkøring højt og prioritere at barnet og familien får en god opstart. Da hvert barn er unikt er der ikke en helt fastlagt køreplan for indkøringen, men som hovedregel skal første dag ses som en besøgsdag, hvor vi lærer hinanden lidt at kende og alt afhængig af alder og hvordan første dag er forløbet kan næste dag være hvor I forældre går en lille times tid. Men det vil være noget I snakker og aftaler med personalet.

Ved overgang fra vuggestue til børnehave vil børnene komme på besøg på deres nye stue og deltage i de aktiviteter der er det og få en fornemmelse for, hvad det vil sige at gå i børnehave og lære de nye børn og voksne at kende.

Inddragelse af lokalsamfundet

Stjernen vil rigtig gerne blive en del af lokalsamfundet i Skævinge. Vi vil være opsøgende i vores samskabelse med eksterne samarbejdspartner. Vi benytter os af biblioteket og glæder os til Skævinge festuge. Vi vil gerne oparbejde et godt samarbejde med de andre institutioner i området. Og benytter gerne at gå på besøg på de andres legepladser. Vi tager i kirke til jul og forsøger at bakke op om de arrangementer, der er i Skævinge.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø er så at sige børnenes arbejdsmiljø og grundlæggende for, at børnene har mulighed for at trives, udvikles, lege og lære i daginstitutionen.

Børnene har sjældent direkte indflydelse på det miljø, de kommer i hver dag, så det er en særdeles vigtig opgave for et lydhørt personale og forældre at sikre de bedst mulige betingelser for børnene. Det sker ved at iagttage børnene i hverdagen, lytte til deres tanker og ideer, spørge nysgerrigt ind til dem og hvor det er muligt at tage udgangspunkt i børnenes egne interesser.

Altså at sikre trygge, udviklende rammer med plads til leg, nysgerrighed, social udvikling og selvstændiggørelse for alle børn.

Fysisk børnemiljø

Vi tilstræber at indrette vores rum i Stjernen, så de på bedste vis understøtter de læringsmiljøer, som børn og personale oplever at der er brug for lige nu. Vi ser rummene som fleksible, hvor der er mulighed for at ændre på indretningen, hvis der findes en bedre løsning.

Det er vigtigt for os at der både er plads til de støjende lege og de mere rolige lege. Derfor skal det være tydeligt for det enkelte barn, hvor det kan lege hvis der er brug for store armbevægelser, samt hvor går jeg hen, hvis jeg har brug for ro.

Vi har fokus på at opretholde en høj hygiejnestandard, da det er med til at skabe et godt indeklima. Det gør vi ved at følge sundhedsstyrelsens anbefalinger.

Vi har ydermere fokus på at reducere unødigt støj, det gør vi blandt andet ved at anvis hvor man kan lege støjende samt opfordre til at bruge små stemmer hvis flere lege er i gang i samme rum.

Psykisk børnemiljø

Der findes ikke vanskelige børn, men børn i vanskeligheder. Citat: Hillerød uddannelsen.

Det er grundlaget for vores arbejde med børn og familier og det betyder, at personalet i sprog og handling viser børnene vigtigheden af empati, gensidig respekt samt tolerance i det indbyrdes samspil mellem mennesker, mellem børnene indbyrdes og personalet og børn indbyrdes og for den sags skyld mellem personale og forældre.

Samtidig er det vigtigt at børn tilegner sig accept af, at mennesker er forskellige. Nogle børn har et handicap, der kræver særlige hensyn, vi kan have forskellig hudfarve og vi vokser op i forskellige familier med forskellige traditioner, som skal forstås og respekteres. Det har stor betydning at børn lærer at omgås hinanden med et pænt sprog og at ord er med til at definere andre og er medvirkende til at opbygge fornuftige selvbilleder hos det enkelte barn

I bund og grund handler det for os om, at børn lærer at kunne være sammen med andre børn og voksne på en måde, som gør alle tilpas. Vi har snakke med børnene omkring forskellighed og læser bøger der understøtter det emne. I perioder arbejder vi med børnemassage, hvor børnene massere hinanden på ryggen. Det er med inspiration fra Fri for Mobberi, hvor tanken er at den man rører driller man ikke.

Æstetisk børnemiljø

Institutionen er jo nu en gang bygget, som den er. Der hvor personalet har indflydelse er på indretningen af de rammer, der er indendørs og på legepladsen.

I hverdagen drejer det sig om, at personalet medvirker til at indretning og udsmykning af stuerne og de andre rum inde som ude, virker stimulerende på børns nysgerrighed og lyst til at eksperimentere. At der er mulighed for at udvikle og inspirerer til både aktivitet og bevægelse, men også til fordybelse og ro.

Det gælder for personalet om at suge inspiration til sig på netværksmøder, på kurser og hvor de ellers færdes og har mulighed for at samle nye ideer og indfald, som kan bringes til at virke for børnene i Stjernen.

Samtidig er det vigtigt at se og høre med børnene og lytte til deres udsagn i hverdagen. Sætter man sig på knæ og ser rundt på stuen er det let at få øje på, om man kan se mulighed for leg og fordybelse eller om man ser legetøj placeret uden for rækkevidde, rodede lærings-og legemiljøer.

Den styrkede pædagogiske læreplan indeholder seks læreplanstemaer. Disse temaer vil vi i Stjernen arbejde med i løbet af 2022. De aktiviteter og pædagogiske overvejelser vi har, vil på forskellig vis inddrage temaerne fra læreplanen.

- a) Alsidig personlig udvikling,
- b) Social udvikling,
- c) Kommunikation og sprog,
- d) Krop, sanser og bevægelse,
- e) Natur, udeliv og science,
- f) Kultur, æstetik og fællesskab.

I Hillerød kommune arbejder vi med tre netværk hvor pædagogerne deltager og bliver inspireret og får mulighed for vidensdeling. Netværkerne er inddelt som følgende:

Science og medier: Her er der fokus på naturen og IT

Kultur og inkluderende fællesskaber: Her er der fokus på inklusion og kulturelle udtryksformer.

Krop og kommunikation: Her er der fokus på kroppen og sprog

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social- og kulturelbaggrund. ¹
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering. ²

I Stjernen har vi gjort følgende overvejelser og tanker om arbejdet med børns alsidige personlige udvikling. Vi voksne er ansvarlige og sætter rammerne for dagen, men kigger på det enkelte barns behov både på dagen/ perioden og hjælper dem ind i fællesskabet.

¹ *“Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold”, Børne- og Socialministeriet, 2018 s 37*

² *“Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold”, Børne- og Socialministeriet, 2018 s 37*

Vi forsøger at hjælpe børnene til at mærke sig selv, ved at sætte ord på de følelser de måtte have. Det er okay både at være sur, vred, ked af det eller glad. Vi forsøger at rumme det hele og møde det enkelte barn, der hvor de har brug for det.

Vi er synlige voksne, der gerne deltager i børnenes lege, når der er behov for det. F.eks. i vuggestuen sidder vi med på gulvet, hvor vi støtter, guider og sætter ord på børnenes intentioner så børnene kan føle sig set og hørt. Vi ser os selv som en sproglig forlænget arm i dialoger, der opstår i fællesskabet. Vi forsøger at sætte ord på de signaler børnene viser os. Vi går gerne på opdagelse i, hvad der er, børnenes interesse og opmuntre til at blive i legen. I børnehaven støtter vi f.eks. i en rolleleg, så legen kan fortsætte eller udvides, hvis den er ved at gå i stå. Vi gør os overvejelser om hvordan vi som voksen skal positionere sig i forhold til børnene. Som beskrevet kan vi være deltagende både ved at gå foran eller ved at være ved siden af i legen.

Ved vores morgensamling gør vi meget ud af at alle børn skal føle sig som en del af fællesskabet. Vi synger og børnene vælger på skift en sang. Vi laver fagter og leger sangene. Her melder børnene sig på, når de er klar. Vi voksne er bevidste om, at det enkelte barn skal hjælpes, når det er parat til at indgå i det eller få en rolle.

Vi vil gerne prøve at inddrage børnene mere i ”evalueringskulturen” og være nysgerrige på, hvad børnene tænker har været godt eller ikke godt.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource og som bidrager til demokratisk dannelse.³

I Stjernen reflekterer vi voksne alene og i dialog med hinanden om vores egen rolle og ageren i samspillet med barnet. Nogle gange ved at ”skrue ned” for en selv, for at give plads til barnet. Vi møder barnet positivt og med troen på at barnet kan. Vi har fokus på at oversætte barnets intentioner og følge barnets spor. Vi er bevidste om at barnet ikke rummer onde hensigter, men viser os noget, som vi voksne må reagere på. Her kalder det på vores faglighed at tage en vurdering af situationen og justere vores rammer og læringsmiljø, hvis der erfarer at noget ikke fungerer.

Vi oplever at vi lykkes med at støtte børnene, når vi er nærværende voksne og bliver længere tid i legen. Her kan vi understøtte og sætte ord på og eks. hjælpe dem ind i en leg.

Vi forsøger at dele børnene op i mindre grupper og være forberedte med læringsmiljøer, der var tiltænkt dagen, inden en aktivitet skal i gang. Når vi har sat en ramme for dagen, har vi mulighed for at forberede børnene på hvad der skal ske.

Vi voksne er bevidste om at se med børnenes briller ind i legen. Eks. hvis der konstrueres veje, til bilerne, så kan både plus plus’er, togskiner og magneter blive brugt som materiale. For ofte har børnene en mening med at de inddrager flere materialer. Det er i de voksnes hoveder, at det er rod.

³ *“Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold”, Børne- og Socialministeriet, 2018 s 39*

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber. ⁴

I dagligdagen i Stjernen er de voksne sproglige rollemodeller, der forsøger at styrke barnets sproglige udvikling. Vi har fokus på at bruge lidt babytegn i vuggestuen, for at give sproglig støtte til hvad vi mener og ved at hjælpe barnet med få ord, at kunne vise hvad de vil med et tegn.

Når vi synger gør vi brug af konkreter eller billeder for at visualisere hvad vi synger om. Vi kan også finde på at lege når vi synger og få ordene ind ved bevægelse. Vi læser bøger og kigger billeder. I samspillet med børnene sætter vi

⁴ *“Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold”, Børne- og Socialministeriet, 2018 s 41*

ord på vores handlinger både ved at pege og synliggøre hvad vi mener. Vi forsøger at sætte ord på hvad barnet ville sige, hvis det kunne. Dette gælder ofte i vuggestuen.

I vores arbejde med kommunikation og sprog vil vi i børnehaven forsøge at have mere fokus på rim og remser, sammensatte ord, sangbog, Kims leg og spil der styrker sprogets udvikling.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.⁵

⁵ *“Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold”, Børne- og Socialministeriet, 2018 s 43*

I Stjernen har vi fokus på at være rollemodeller for børnene og er med i de aktiviteter vi sætter i gang. Vi kan blandt andet lave motorikbane både på stuen eller legepladsen hvor vi har fokus på balancen, suset i maven og samtidig knytte et par begreber på det vi laver f.eks. om vi kravler over, under eller i gennem. Om vi må træde på de røde, grønne eller blå pletter. Vi skaber gerne mulighed for at knytte sprog og bevægelse i legen.

I Stjernen tænker vi ofte i hvor zonen for nærmeste udvikling for det enkelte barn er og er opmærksom på hvordan vi bedst kan udfordre det enkelte barn. Vi holder os for øje at det skal være sjovt og samtidig må det godt være lidt svært til en start. Det er en fryd for øjet at se når et barn lykkes med en motorisk udfordring. Om det er at få knækket koden til at gynge selv eller kunne køre på løbecykel ned ad bakkerne på legepladsen eller endelig at kunne få saksen til at klippe.

Vi forsøger at indrette vores læringsmiljøer så der er plads til bevægelse, især kan vores motorikrum skabe mulighed for motorisk udfoldelse samt legepladsen. Men vi tænker gerne bevægelse ind i de kreative aktiviteter også f. eks at ligge ned eller stå op når der tegnes.

Vi er opmærksom på at skabe rammer for børnene, så de får mulighed for at udvikle sig og vi støtter op om den udvikling de er i gang med.

Følgende aktiviteter ser vi som styrkende når vi tænker krop, sanser og bevægelse:

- Stå på stolen når vi synger
- Gynge højt
- Gå på line
- Tegne, klippe, lave noget med perler og male (de udfordres finmotorisk)
- Børnene er med til at smører mad og tage tøj af/på
- Gå på toilettet
- Gå i udfordrende terræn
- Udfordres på sin udholdenhed ved løb og gåture
- Øve at sjippe

- Stable klodser
- Motorikbane
- Dans på stuen
- Snurreture i en snurretop eller faldskærm
- Sanser forskellige materialer både med hænder og næse.

Alt sammen noget vi vurderer vil styrke børnenes motoriske udvikling.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får erfaring med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.⁶

⁶ “Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold”, Børne- og Socialministeriet, 2018 s 45

I Stjernen er vi beriget med et skønt nærmiljø. Vi går ofte på ture hvor vi oplever skov, marker og forskellige dyr. På disse ture understøtter vi børnenes nysgerrighed og følger deres spor. Vi kan sammen med børnene blive optaget af de dyr vi ser og i fællesskab undersøge mere om dem. Måske er det en fugl eller et insekt. Kan det dyr vi ser sige en lyd og hvad spiser det?

Når vi er ude i naturen er vi opmærksom på bæredygtighed og samler gerne skrald, når vi alligevel går tur.

De yngste vuggestuebørn sidder som oftest i klapvogn/barnevogn eller i vores store gåvogn. De ældre vuggestuebørn øver at gå på tur og være opmærksom i trafikken og på hinanden. Men det kommer selvfølgelig an på hvad tures formål er. For skal vi f.eks. på biblioteket kan de store vuggestuebørn godt blive tilbudt en tur i klapvogn, da det for os er vigtigere at have god tid på biblioteket end at have gået der hen. Børnehavebørnene øver at gå tur, holde hinanden i hånden og være opmærksom på trafikken. Vi bruger tid på at tale med børnene om hvordan vi skal gå når vi er uden for vores låge.

Ved at gå på ture stimulerer vi barnets muskler og styrker deres vedholdenhed.

Vi går på legepladsen i alt slags vejr, her giver vi børnene mulighed for at sanse de forskellige vejrtyper. Vi snakker om hvad for tøj der er godt at have på når det regner og når det sner. Sammen med børnene finder vi i fællesskab ud af hvilket tøj, der er bedst at have på.

Ude på legepladsen er der mulighed for at opleve forskellige underlag og forskellig vegetation, da vores legeplads byder på både træer og busker.

Sammen med børnene er vi nysgerrige og undersøgende når vi leger med sæbebobler, vand og nedfrosset vand.

Hvordan får vi mon lavet sæbebobler når vi har sæbevand og piberenser? Hvad kan man ellers bruge til at lave sæbebobler? Hvordan befrier vi mon dyrene, der er indkapslet i isbjerget? Kan man fryse vandballoner, når det er vinter?

Den slags science er vi fordybet med sammen med børnene.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.⁷

Begrebet ‘Kultur’ kan have dobbelt betydning. Det kan både hentyde til det kunstneriske og skabende, der sætter børns sanser og følelser i gang, men det kan også hentyde til de (kulturelle) værdier, børn tilegner sig i hverdagen eller har fra deres hjem.

⁷ “Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold”, Børne- og Socialministeriet, 2018 s 47

I Stjernen værner vi om den gode tone og at der skal være rart for alle at være. Vi har en indretning der tydeligt invitere til leg i de forskellige læringsmiljøer. Og når vi i fællesskab rydder op bag efter vi har leget, står alt indbydende og klar til næste leg. Vi øver med børnehavebørnene at de fortæller hvor de gerne vil lege. På den måde ved de voksne, hvor børnene leger henne og om der er flere, der kan være med i f.eks. puderummet eller bliver der for mange.

Vi følger de danske traditioner og fordyber os i temaer omkring fastelavn, påske, Sankt Hans og jul.

Når vi spiser med børnene taler vi om hvad mad vi spiser. Vi får forskellige sanseindtryk alt afhængig af hvilken type mad det er. Ved bordet kan vi også finde på at tale om vores forskelligheder som individer og hvilken kultur vi hver især kommer fra.

Vi drager fordel af at ligge i et skønt område med flere forskellige samarbejdspartner. Vi bliver inviteret inden for hos Maxi og oplever hvordan det er at gå i klub. Vi samarbejder med de omkring liggende daginstitutioner og skole.

Vi tager ture på biblioteket og til slagteren for her både at opleve dyr og bøger.

Vi forsøger at skabe demokratiske processer med børnene. Det kan f.eks. være at børnene bestemmer hvilke snage, der skal synges, hvor de vil lege og med hvem. Vi følger barnets interesse og forsøger at få passet det ind i vores hverdag. Lige som vi så vidt muligt efter lever barnets ønske hvis det ikke vil deltage i en aktivitet.

Grundlaget for den styrkede pædagogiske læreplan i Stjernen.

- *“Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold”, Børne- og Socialministeriet, 2018*
- *“Den overordnede pædagogiske handleplan i Hillerød Kommune”, Hillerød Kommune, 2019 og 2020” (herunder det politiske udvalgs målsætninger)*
- *“Fælles Børn - Fælles ansvar”, Hillerød Kommune, 2019*
- *Dagtilbuddets praksis - og begrundelser*

